

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 15 marca 2024 r.
znak sprawy: DOS.zs.071.10.2024
telefon: 22 623 13 03
e-mail: Weronika.Paczek@minrol.gov.pl

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dotyczy: zasad zawieszalności renty rolniczej w przypadku prowadzenia działalności rolniczej, w odniesieniu do małżeństwa rolników, z których jeden z małżonków pobiera emeryturę, a drugi rentę rolniczą

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo¹, udzielam poniżej następujących wyjaśnień.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, renta rolnicza składa się z części składkowej oraz części uzupełniającej. Część składkowa renty rolniczej jest wypłacana zawsze, jednakże wypłata części uzupełniającej ulega zawieszeniu w całości lub w określonej części, jeżeli świadczeniobiorca nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej (1).

W sytuacji, gdy rencista prowadzi działalność rolniczą wraz z małżonkiem, który podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, do momentu przejścia małżonka na emeryturę rolniczą – rencista otrzymuje świadczenie w pełnej wysokości (wypłata nie ulega zawieszeniu). W momencie przejścia małżonka na emeryturę i niezaprzestania prowadzenia działalności rolniczej przez małżonków, renciście zostaje zawieszona część uzupełniająca renty rolniczej (2).

Rozwiązanie zgodnie z którym renciście nie jest zawieszana wypłata świadczenia, jeżeli prowadzi działalność z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno-

¹ Pismo z 8.02.2024 r., znak: III.7060.36.2023.AI

rentowemu jest konsekwencją potrzeby zapewnienia możliwości osiągnięcia przez ubezpieczonego małżonka wymaganego stażu ubezpieczeniowego do nabycia prawa do emerytury rolniczej. W przeciwnym razie mogłyby powstać problemy z nabyciem przez niego prawa do emerytury rolniczej po osiągnięciu wieku emerytalnego, gdyż do nabycia prawa do emerytury rolniczej należy się wykazać 25-letnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Wobec tego, zgodnie z przepisami art. 28 ww. ustawy, rencista chcąc otrzymać świadczenie w pełnej wysokości (tzn. zarówno część składkową jak i część uzupełniającą) powinien zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej, np. poprzez przeniesienie własności gospodarstwa rolnego na inną osobę. Dokonać tego można w każdej dozwolonej prawem formie, np. przez wydzierżawienie gospodarstwa rolnego, umowę darowizny, umowę o dożywocie, umowę sprzedaży.

Ewentualnie rolnik-rencista po udowodnieniu, że nie prowadzi działalności rolniczej w posiadanym gospodarstwie również otrzyma świadczenie w pełnej wysokości.

Jeśli chodzi o możliwość wydzierżawienia gospodarstwa rolnego, dokonuje się tego na podstawie umowy pisemnej zawartej na co najmniej 10 lat, której zawarcie potwierdza wójt, właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotu dzierżawy (2).

Przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przewidują zatem zróżnicowane formy zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, które pozwalają uwzględnić różne potrzeby osób korzystających z rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych.

Należy również zauważyć, że rencista, otrzymując świadczenie w pełnej wysokości, może użytkować grunty rolne, pod warunkiem, że nie stanowią one gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, a więc ich łączna powierzchnia nie może przekraczać 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego (3).

Przesłanką zawieszenia wypłaty części uzupełniającej renty, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jest prowadzenie działalności rolniczej, a nie samo posiadanie gospodarstwa rolnego, ponieważ osoba, która otrzymuje rentę z tytułu niezdolności do pracy jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Art. 24 i 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r., poz. 90).
- (2) Art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r., poz. 90).
- (3) Art. 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 333, z późn. zm.).